

חמורה שמת

השבת ה' רבי נתן מברכ"ג

ושותה עמהם, ולפעמים מטייל ומשחק עמהם, וכל כוונתו כדי לקרבם על ידי זה לה' יתברך. וכמוכן בדבריו ז"ל בכמה מקומות כמה וכמה הצדיק מוריד את עצמו אל העולם, שכל זה נחשב אצלו מעשה נערות, אבל כוונתו רצויה לה' יתברך לבד בשביל לקרב הרחוקים מאד לה' יתברך, שאי אפשר לקרבם כי אם על ידי זה. וזהו בחינת: **והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה** וכו', וכנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות השכמת הבוקר - הלכה ד, אות טז)

כי בן זקונים הוא לו ... (בראשית לו, א)

וזה וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו - זקונים לשון רבים, כי הוא עוסק תמיד להגביר בכל פעם הזקנה דקדושה על בחינת הזקנה דסטרא אחרא, כי יש זקן דסטרא אחרא שעסקו תמיד להפיל את האדם לידי זקנה, דהיינו להחליש את דעתו כאילו הוא זקן במעשיו וכו', שעל זה הזהיר אדוננו מורנו ורבונו ז"ל וכן שמענו מכמה צדיקים שאסור להיות זקן וכו' והכנתו על ידי זקן דקדושה שהוא בחינת זקן ויושב בישיבה האמתית, בחינת **זקן זה קנה חכמה**, שהוא בחינת יוסף שהוא מוסיף קדושה וחיות בכל פעם וכו', וכמבואר מזה בדברינו הרבה (ועיין בהלכות תפלין - הלכה ה).

וזהו בחינת **כי בן זקונים הוא לו**, לשון רבים שבכל פעם מוסיף זקנה דקדושה על זקנה דקדושה שהוא בחינת **יראת ה' תוסיף ימים**, להכניע ולבטל בחינת זקנה דסטרא אחרא, שעל זה התפלל דוד **אל תשליכני לעת זקנה** וכו', כי צריכין להתחדש בכל פעם מחדש, בבחינת **קויו ה' יחליפו כח** וכו', שזהו עיקר בחינת זקנה דקדושה שזהו בחינת יוסף הצדיק שנקרא על שם זה יוסף על שם שהוא מוסיף קדושה ודעת, שהוא עיקר החיות, בכל פעם. (לקוטי הלכות – הלכות הודאה – הלכה ו, אות א)

וישב יעקב... אלה תולדות יעקב יוסף... (בראשית לו, א) והנה עניין מחלוקת בית שמאי ובית הלל בעניין התקרבות הנפשות הרחוקות מאד מאד שאין ראוי מן הדין לקרבן, שבית שמאי אומרים: 'פוחת והולך' להעלים האור מהן שלא יתקרבו. ובית הלל אומרים: 'מוסיף והולך', כי צריכין לעשות כלים וצמצומים כאלה, באופן שיוכלו להאיר גם בהם אורו יתברך כדי שיתקרבו גם הם. הנה עניין מחלוקת זאת, זהו בחינת כלל המחלוקת שבכל דור על הצדיקים השלמים העוסקים לקרב נפשות הרחוקים לה' יתברך, שרבים מאד קמים עליהם וגם רבים מגדולי הצדיקים חולקים עליהם מחמת שמידת הדין מתלבש בהם. ועל ידי זה נכנס בלבם טינא, עד שנדמה להם כאילו אינו מתנהג כראוי וחולקים עליו, כאשר כבר היה לעולמים ברוב הדורות. ובפרט בימינו בעקבות משיחא שנתרבה הקטגוריא בין התלמידי חכמים מאד, וביותר על רבינו הגדול והנורא זכר צדיק וקדוש לברכה, על אשר מסר נפשו מנגד, ועסק כל ימיו לרחם על ישראל, על כל הרחוקים, לקרבם לה' יתברך.

וזה בחינת מחלוקת של השבטים על יוסף הצדיק, כי יוסף הוא בחינת הצדיק שעוסק לקרב נפשות לה' יתברך על ידי שמוסיף והולך האור בכל יום, כי עושה בכל פעם צמצומים וכלים נפלאים, באופן שיוכלו להתקרב כל מי שירצה בעולם. ועל שם זה נקרא **יוסף**, בחינת **מוסיף והולך** כנ"ל. והשבטים, אף על פי שכולם קדושים, כי היו כולם צדיקים גדולים, חלקו עליו בשביל זה, וכנ"ל.

וזה בחינת (בראשית לו): **וישב יעקב בארץ מגורי אביו**. ודרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פד, ד) שהיה מגייר גרים (כמובא בדבריו ז"ל – ספר לקוטי מוהר"ן - חלק א, סימן רכח). וזה (שם): **אלה תולדות יעקב יוסף**, היינו שיוסף הלך בדרך אביו יעקב, והיה עוסק גם כן לגייר גרים ולקרב הנפשות הרחוקות, כי כל מה שארע ליעקב ארע ליוסף, שזהו פרוש **אלה תולדות יעקב יוסף**, כמו שפירש רש"י שם, שכל מה שקיבל [יעקב] משם ועבר [בישיבתם, לפני שהלך ללבן] מסר לו [ליוסף]. וכל מה שארע ליעקב ארע ליוסף וכו'. וכל זה נסמך לפסוק **מגורי אביו**, שהוא מה שהיה יעקב מגייר גרים. ותכף נסמך פסוק **אלה תולדות יעקב יוסף**, שפרושו שמסר לו כל חכמתו כנ"ל. היינו כנ"ל, כמו שיעקב גייר גרים על ידי עוצם חכמתו שהיה יודע לעשות צמצומים כאלה, עד שיוכל לרפאות החולים ביותר, כמו כן היה יוסף הצדיק עוסק בזה תמיד, כי יעקב מסר לו כל חכמתו. כי עיקר החכמה הוא להכניס השגות אלקות בעולם, **להודיע לבני האדם גבורותיו** וכו'.

וזהו בחינת (שם): **יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בצאן**, רועה צאן זה בחינת מנהיג הדור שנקרא בכל מקום בשם רועה צאן. וזהו: **בן שבע עשרה שנה היה** וכו', שבע עשרה בגימטריא "טוב" כמובא, היינו שיוסף היה טוב לכל, והיה כולו טוב, ועל ידי זה היה יכול לקרב הכל, כי מצא בהגרוע שבגרועים נקודות טובות, ועל ידי זה קרבם לה' יתברך.

וזהו (שם): **והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה** וכו', שהם בני השפחות שהם בחינת משפחות הירודות שבישראל, שהיה מוריד את עצמו אליהם ביותר, כדי לקרבם. ועל שם זה נקראים הרחוקים 'בני בלהה ובני זלפה', זה רמז שנאחז בהם ביותר הבעל דבר וחילותיו, שזהו בחינת בני בלהה, בחינת (יחזקאל כו, כא): **בלהות אתנך** וכו', ופרש רש"י: שדים. היינו חילות היצר הרע שהם שדים וקליפות שהם מבהלים ומבלבלים ומרעישים את האדם. וזה בחינת **בני זלפה**, בחינת (תהלים קיט, ג): **זלעפה אחזתני מרשעים**, כי חילות היצר הרע הם בחינת בלהות וזלעפות, וכל הנמשכים אחריהם נקראים **בני בלהה ובני זלפה**. והצדיק הגדול, בחינת יוסף, עוסק עמהם ומוריד את עצמו אליהם, כדי לקרבם לה' יתברך.

וזהו: **והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה** וכו'. ופרש רש"י: **שהיה עושה מעשה נערות** וכו'. כי הצדיק האמת בעוצם חכמתו, מוריד את עצמו אליהם כל כך, עד שנדמה כאילו עושה מעשה נערות, כי מדבר עמהם שיחת חולין ואוכל

והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה ... (בראשית לו, ז)

וזה שחלם יוסף (בראשית לו, ז): **והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה** - שפרושו **קשרים**. היינו בחינת צמצומים, שהם בחינת קשרים, כי הצמצום בחינת קשר, היינו שכולם היו עוסקים בזה, שהיו מאלמים אלומים ועושים קשרים וצמצומים כדי למשוך על ידם השגת אלוקות, אבל הצמצומים והכלים של יוסף הצדיק עלו על כולם, בבחינת: **והנה קמה אלומתי וגם נצבה** וכו', שהקשר והצמצום שלו קמה וגם נצבה לעד ולנצח. **והנה תסובינה אלומתיכם ותשתחווין לאלומתי**, שכולם צריכין לקבל ממנו השגות אלוקות על ידי הצמצומים נפלאים שעשה בחכמתו העמוקה, על ידי שעסק לקרב נפשות תמיד, שעל ידי זה זכה שאפילו הצדיקים הגדולים שעוסקין בזה להשיג השגות אלוקות על ידי הצמצומים, גם הם צריכין לקבל ממנו, כי שלו עולה על כולם, בבחינת (משלי לא, כט): **רבות בנות עשו חייל ואת עלית על כולנה**, שנאמר על הצדיק האמת הגדול ביותר העוסק לעשות כלים ולבושים ולהמשיך תורה בחכמה אמתית כזאת, עד שיוכלו להתקרב הכל לה' יתברך, שזהו בחינת השבח של "אשת חייל" וכו', בחינת (שם, ג): **דרשה צמר ופשתים**, שהם בחינת כלים ולבושים להשגת אלוקות וכו'.

וזה בחינת: **היתה כאניות סוחר ממרחק** וכו' **ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה** וכו'. שבתוקף חשכת ליל הגלות של נפשות ישראל, היא נותנת להם טרף וכו'. (לקוטי הלכות – הלכות השכמת הבוקר – הלכה ד, אות יח)

השתפכות הנפש

(סימן לד) אמר: החילוק שבין לב נשבר למרה שחורה; כי לב נשבר הוא כך, שאפילו כשעומד בין העולם, יחזיר פניו ויאמר: רבונו של עולם וכו', ובאותה שעה בעצמה בתוך כך אמר רבינו זכרוננו לברכה בעצמו: רבונו של עולם! בהתערורות נפלא ובנשיאת ידים בהשתוקקות נמרץ, כדרכו.

(מספר אָבִי הַחַל - מכתב קצה)

שנה טובה ורפואה וישועה וכבוד... השוכן בלבי תמיד. הנושא את נפשו אל נתיבי החכמה של החכם האמת, אב לכל החכמים יחידי הדורות, נחל נובע, שמאיר עיני ישראל, לראות הפתחים איך לצאת מהחושך, ומשטף מימי המבול של כפירות ואמונות של שטות וטעות, ושוא ושקר שמחריבין העולם. בעבור זה בחר בו ה' וסיבב סיבות רבות ופלאות גדולות, עד שנתבסס ונתבסם החיבור והיחוד הקדוש שלנו, אשר מזה נולד לנו, ילד פלא הנקרא "יביה הנחל" שהכל מתפלאים, משתאים ומשתוממים עליו ומקבלין אותו בחיבה וחדווה רבה, כי הוא משקה את ישראל מימי אמת, שמהם תצמח הגאולה בקרוב.

המעתיק

סיפור

(השמועות, טו)

מר' דוביטשע, מאנשי שלומנו, שהיתה לו משרה בעיר, והיתה לו פרנסה בהרחבה מזה ועשירות, והיה מתבטל על ידי זה מלמודו, כנהוג וכו'. ובין כך נפל בצרה גדולה, כי הקיסר, ירום הודו, מרוסיה היה תופש אז הדוכסים, והרג מהם והאביד ממונם. והר"ר דוביטשע הנ"ל היה לו אז איזה עסק עם דוכס גדול וידוע, אז שהדוכסים ברחו וכו', והוא היה לו אז כל ממונו אצל הדוכס הנ"ל, ופחד מאד שהדוכס יברח ויאבד ממונו.

ובא בקובלנא רבה למוהרנ"ת ז"ל עם פדיון, שיראה לעזור לו, ומוהרנ"ת לא רצה לקבל הפדיון. ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: "השם יתברך האט דיר אנגעשיקט א צרה, רחמנא לצלן, כדי דוא זאלסט זיך אביסעל אומקעהרען צו איהם און תשובה טון - ווילסטו מיך דינגען פאר א נאיאמטשיק [אדם המשכר לדברים מסויימים] איך זאל דאס צונעמען פון דיר? אז השם יתברך האט דיר דאס צוגעשיקט, וויל ער דאך עפ"ס פון דיר [השם יתברך שלח אליך צרה, רחמנא לצלן, כדי שתוכל מעט לחזור אליו ולשוב בתשובה - האם רוצה אתה לשכר אותי כשכיר מיוחד להציל אותך מזה? אם השם יתברך שלח אליך את הצרה, בוודאי דורש הוא ממך משהו], על כן תפשפש במעשיך ותתקן מעשיך ותתעורר בתשובה ותבקש מהשם יתברך וכשתעשה כן, גם אני אסייע לך לבקש, והשם יתברך יעזור לך". וכן עשה. והיה אז נס גדול, שבא הדוכס ואמר: כיוון שאני מכיר אותך לאיש נאמן ועכשיו אני בורח, על כן באתי להחזיר לך כל מה שאני חייב לך...

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודער, צ"ל - כ"ה)

... פעם אחת, אני הלכתי בשדה, הגיע זמן המנחה ונפגשתי עם שני ערבים רוצחים. אינני יודע איך נצלתי, הם הלכו ואני נשארתי בחיים. אני לא מספר שקרים, אני מספר כמו שהיה: שני ערבים, שני רוצחים כאלה, הם היו יכולים להרוג אותי ברגע, ונצלתי!

במירוץ, פעם בא מחבל, אבל היה לי נס מן השם יתברך, המחבל היה יכול להרוג אותי, ולא היה יודע אף אחד אפילו איפה אני. אבל היה נס שהמחבל פחד שאם הוא יתן לי יריה, אז ישמעו היהודים את היריה ויחפשו אותו. הוא פחד שאולי יש הרבה יהודים שמחפשים מחבלים והורגים אותם, אז הוא עשה שתיקה והלך לדרכו עם הנשק ואני הלכתי לדרכי ונצלתי מהמחבל עם הנשק. הוא היה יכול להרוג אותי ברגע אחד...

וכן פעם אחת אני רציתי להגיע מהכותל למאה שערים. אני דברתי עם משהו שידוע אנגלית שידבר עם שוטר אנגלי, והשוטר אמר שהוא יקח אותי, והתחלנו ללכת. השוטר הלך עם נשק, הוא שוטר עם נשק והוא מפחד, אני לא פחדתי. טוב, אני חשבתי שהוא ימשיך ללכת אתי - הוא שוטר, אבל הוא הלך אתי לאיזה קפה ופתאום הוא נעלם. נשארתי לבדי, בלי שוטר, בלי נשק. זה היה על-ידי שער שכם, לא רחוק הרבה ממאה שערים. על-כל-פנים אני המשכתי ונכנסתי למאה שערים. זהו נס, אני לא מבין את זה, אז היו הערבים עושים פרעות. הוא נכנס אתי לאיזה קפה ופתאום הוא נעלם, אני מחפש אותו, והוא הלך והשאיר אותי בקפה, הוא חשב שיבואו ויהרגו אותי ערבים. זה היה מלכודת, הוא עשה את זה בכוונה. אני הייתי אחד והוא אחד, והוא היה לו נשק, הוא היה יכול להרוג אותי, והשם יתברך הציל אותי ממנו ומהערבים...

אני הייתי הולך בשדה להתבודד בלילה והיה לי פחדים. פעם אחת אני הלכתי להתבודד וראיתי זאב. זאב הוא כמו כלב, אבל הוא עז, הוא חזק יותר וגדול יותר, הפנים שלו והעיניים שלו.. נופל פחד. כי מרגישים שהיא חיה שיכולה לטרוף. אבל ברוך השם אני ראיתי שהזאב הלך לדרכו ולא פגע בי. אני

הסתכלתי עליו והוא הסתכל עלי, הוא פחד ממני ואני פחדתי ממנו, אז אנחנו הסתכלנו אחד על השני. נו, מה יהיה פה... (ההמשך יבוא)

עצות

(ועצות המבוארות - מעדי השם / חנוכה - אותיות ב ג)

על ידי הזהירות במצוות נר חנוכה כראוי, זוכים לדעת אמתית ולזכרון אמת. היינו שזוכרים כראוי שנמצא עוד עולם. ועל ידי זכירה זו נצולים מחטאים רבים ועוונות, וזוכים ליראת השם כראוי.

ימי חנוכה הם ימי הלל והודאה להשם יתברך. היינו שבימים אלו ראוי להתבונן בנסים ובנפלאות שעשה השם יתברך עם אבותנו בימים ההם והצילים משונאים. ועל נסים אלו יש להודות ולהלל, ולהאמין שהשם יתברך עושה נסים ונפלאות לישראל בכל דור ודור ומצילנו משונאינו תמיד, כמבואר בדברי חכמינו זכרונם לברכה (בהגדה של פסח): **בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש-ברוך-הוא מצילנו מידיים**. וכן צריך כל אדם לדעת שהשם יתברך עושה עמו בכל יום ויום נסים ונפלאות, הן בבריאות הן בפרנסה. כמבואר בשמונה עשרה: **"על ניסוך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיו וכו"**, ובפרט ברוחניות, שהשם יתברך מסייע להתחזק באמונה ובראית השם וקיום התורה. אבל מחמת חסרון בשלמות האמונה, אינו מרגיש ואינו רואה את הנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות. על כן צריך כל אדם להתחזק באמונה כראוי, ולהתבונן באמת בנסים ובחסדים שהשם יתברך עושה עמו בכל יום ויום, ובעבור זאת להודות לו ולהלל.

וזה עיקר תענוג עולם הבא. היינו שכמו שעיקר תענוג עולם הבא הוא להכיר בגדלות השם יתברך, כן על ידי האמונה בהשגחה פרטית, ועל ידי הכרה בנסים וחסדים שהשם יתברך עושה, ועל ידי ההלל וההודאה לשמו הגדול, מכירים בגדלותו. ועל ידי זה זוכה לתפילה אמתית וללמוד לשמה, ללא שקר, שלא לשם כבוד, ממון וכיוצא באלה, רק לשם שמים באמת, וזוכה להתקרב לרב אמת. גם זוכה לשדוכים אמתיים בגשמיות וברוחניות, וזוכה לשלמות הדיבור, היינו, לדבר רק דברי קדושה ואמת, וניצול מדבורי שקר ודברים בטלים וכו'. ואזי זוכה להמשיך קדושת השבת ושמחתה לששת ימי המעשה, כמבואר באות "אמת ואמונה" (סעיף מ). ועל ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך. היינו שזוכה להרגיש ולהאמין שכל השנויים העוברים על כל אדם, הכל נעשה בהשגחתו הפרטית יתברך, המכונה "אחד הפשוט יתברך". לכל התקונים המבוארים בסעיף זה, זוכים על ידי קיום מצוות

הדלקת נר חנוכה באמונה פשוטה כראוי, וביראה ואהבה ראויים. גם על ידי ההודאה וההלל להשם יתברך על הנסים ועל הנפלאות שעשה לאבותינו בימי חנוכה, שהושיעם משונאים, ועל ידי ההכרה בנסים והחסדים שהשם יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות בכל יום. אשרי האיש שזוכה לקיים מצוות הדלקת נר חנוכה ומצוות הלל והודאה באמונה פשוטה ותמימה, בדחילו ורחימו כראוי, וזוכה לתקונים אלו, היינו למידות הטובות המבוארות בסעיף זה.

תפילה

(ליקוטי תפילות חלק ב - תפילה ג)

... וזכנו לקיים מצוות הדלקת נר חנוכה כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה ותרי"ג מצוות התלוים בה, ולקיים כל המצוות של חנוכה בשמחה גדולה, להודות לך ולברוךך ולומר הלל שלם בשמחה וחדווה רבה ובהתעוררות גדול בקדושה ובטהרה גדולה. כי ברחמיך הרבים קבעת לנו שמונת ימי חנוכה, להודות ולהלל לשמך הגדול שהם שעשוע עולם הבא. וזכנו ברחמיך הרבים לקיים מצוותיך באמת, עד שזוכה להמשיך עלינו באמת שעשוע עולם הבא תמיד, שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש, ובפרט בימי החנוכה הקדושים שהם ימי הודאה, עד שזוכה להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהכיר אותך ולהודות לך ולברוךך סלה באמת לעולם כי טוב, כמו שכתוב: **הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו**, וזוכה להמשיך הקדושה של שבת לששת ימי החול, עד שזוכה להיות בשמחה תמיד כראונך הטוב באמת...

לעילוי נשמת מרת בלרה בת דיאמנטא, ת.נ.צ.ב.ה.